

ΜΟΝΑΞΙΑ

Τούς ανθρώπους ή μοναξιά τούς στενοχωρεί, τούς απολωλαίνει. Τόν άνθρωπον όμως ή μοναξιά τονε γλυκαίνει και σά μάγισσα τόν ήμερώνει. Έκεινο πού ἴσως στενοχωρεί τό φίλο τῆς μοναξιάς, ὅταν εἶναι ἀγύμναστος, εἶναι ή ἀπέραντη ή ζωή πού ξετυλίγεται μέσα στῆς ψυχῆς του τά βάθια, και σά θάλασσα πλημμυρίζει τήν ὕπαρξή του. Ἀτελεύτητη θάλασσα μ' ἀμέτρητο βάθος, κι ὡς τόσο ἡμερη, και σάν κηρέφτης γαλήνια. Πρόσθεσε πού εἶναι και θάλασσα ζωντανή, πού νοιώθει μέσα τῆς κάθε πλοκάμι πού σαλεύει, κάθε ψάρι πού σπαρταρά. Στοχάσου και πῶς καθρεφτίζει τήν ἄλλη, τήν ἀπ' ἔξω ζωή, πού ὀλόγυρα αἰώνια κινεῖται. Πηγαίνει ὁ νοῦς σου στό βάθος, μέσα και μέσα στό εἶναι σου, και τέλος δέ βρίσκει. Κοιτάζει τριγύρω, ἔξω κ' ἔξω στή φύση, κ' ἴλιγγας πού ἔρχεται. Εἶναι νά μή στενοχωρηθῆ ἄνθρωπος μέ τέτοιο πλήθος ζωῆς;

Κι ὡς τόσο ή γαλήνη εἶναι τόσο τελεία, τό κηρέφτισμα τόσο μαγευτικό, πού μήτε ὁ κρυφότερος στεναγμός, μήτε μικρό σάλεμα μαμουνιού δέν μένουν ἀπαρτήρητα. Ὅλα συνηθίζει και τά βλέπει ὁ νοῦς, τά νοιώθει ὅλα, τά μελετᾷ, τάγαπᾷ, τά συμπνεῖ, και τά κάμνει δικά του. Και κάμνοντάς τα δικά του, προχωρεῖ κι ὅλο προχωρεῖ κατὰ τήν ἀλήθεια, κατὰ τό τέλειο.

Ὁ πολιτισμός εἶναι ἐκεῖ, ἐπειδή ἐκεῖ εἶναι κάθε στοιχείου του ή πηγή. Ὅταν διαβάζουμε ἱστορία, και περνοῦμε ἀπό μεγάλων πολιτισμῶν ἐποχές, ἀπό χρυσούς αἰῶνες, τί βλέπουμε; Ἀστέρια πού λάμπουν ἐδῶ κ' ἐκεῖ, κομήτες, ἡλίους, ἀστερισμούς, γαλαξίες. Ἄλλος μέ τό σμίλι, μέ τό κοντύλι ἄλλος, τρίτος μέ τή χόρδα, τέταρτος μέ διαθήτη ή μέ κανόνα, μελετοῦνε, παρατηροῦν, ἀναλύουνε, σχεδιάζουν, κ' ἐπειτα στήνουνε μνημεῖα τέχνης, χτίζουνε στάτελειωτο τό χτίριο τῆς ἐπιστήμης. Τούς βλέπουμε ὅλους αὐτούς τούς λαμπρούς ἐργάτες στήν ἱστορία, και φανταζόμαστε πῶς μέσα στόν ἀκούμιπο, τόν ἀκούραστο, τόν παντοκίνητο τόν κόσμο πού λάμπει ὁ χρυσός ἐκείνος αἰῶνας, ὁ καθένας ἐργάζεται, παράγει, και μέ δικό του φῶς φέγγει. Ἀέθος τῆς φαντασίας. Ἄν εἶτανε δυνατό νά ζήναζεσσε στήν ἐποχή ἐνός Ντάντε, ἐνός Φειδίδα, ή Πυθαγόρα, ή Νεύτωνα, θά τούς βρίσκαμε τρυπωμένους ὅλους στά βάθια τῆς ἀμίλητης μοναξιάς: ἡλίους πού φωτίζουνε ἀπό τά μακριά. Και τό περιέργο, ἔμεις οἱ σημερινοί πού ἀπ' ἀόμα μακρινότερα τούς θεωροῦμε, κληρώτερα τούς νοιώθουμε ἀπό τούς σύγχρονούς τους, πού και σιμά τους ἄν τύχαινε νά περνοῦν, και καταπάνω τους ἄν σαυνοτουφλοῦσαν, πάλι δέν νοιωθάν πάντα τήν ὕπαρξή τους.

Ὅλα, ὅλα τῆς τέχνης και τῆς ἐπιστήμης τᾶ

λουλούδα σέ μοναξιάς φυτρώνουν, και σά βιολέτες μουσκοβολοῦν. Περνοῦν οἱ διαβάτες ἀπ' ἔξω, κ' αἰσθάνονται τήν εὐωδία, και τήν εὐφραίνονται. Ἐκεῖ ὅμως πού πατοῦν και ζαναπατοῦν οἱ διαβάτες, λουλούδι ἐκεῖ δέ φυτρώνει.

Ὁ κόσμος τῆ μοναξιά τῆ μισεῖ, τῆ φοβᾶται, τήν καταριεῖται, γιατί ὁ κόσμος τόν καιρό του νά χάνη δέν ἀρέσκειται σέ βαθεῖς στοχασμούς. Ἄνθρωπος πού φοβᾶται τῆ μοναξιά, εἶναι ἄνθρωπος τοῦ κόσμου, και στήν ἱερή τῆ φάλαγγα τῶν ἐργατῶν τοῦ πολιτισμοῦ νά καταταχτῆ δέν μπορεί. Μένει μέσα στόν κόσμο, και τό πολύ χορεύει μέ τό σκοπό τῆς μαγικῆς φλογέρας πού βγαίνει ἀπό τό δεντροσκέπαστο ἄλλος τῆς μοναξιάς.

Δός μου ἄνθρώπους πού ἀγαποῦνε μοναξιά, νά τούς λατρέψω, νά τούς στήσω μνημεῖα, ἡρώους νά τούς ἀνομάσω, ἡρώους τῆς τέχνης και τῆς ἀλήθειας.

Μελαγχολοῦν οἱ ἄνθρωποι τοῦ κόσμου στή μοναξιά, ἐκεῖ πού ἔπρεπε ὁ καθένας νά χαίρεται και νά τραγουδᾷ ἀπό τῆ χαρά του, πού ψευτιά κι ἀπάτη δέν ἔχει, καιροῦ σπατάλη δέν ἔχει, μόνο φέγγουν ὅλα τῆς ζωῆς τᾶ στοιχεῖα ὀλόγυρα κι ὀλόχαρα, ὡς κ' οἱ οὐρανοί φαίνονται σέ ξάστερη νύχτα σά ν' ἀνοίγουν και νά δείχνουν τό Μεγαλοδύναμο Πλάστη τους.

Μελαγχολοῦν και μαραινούνται, και κάθε ζωῆς σημάδι το χάνουν, ἐκεῖ πού ἔπρεπε νά κολυμποῦνε μέσ τῆ ζωῆ. Τούς παίρνει ὅμως ἀπό τά βάθη τῆς μοναξιάς, τούς ἀποθέτει σέ μαλακό καναπέ σαλονιοῦ, ἀνάβει δεκάδες φῶτα ὀλόγυρά τους, προτιχλεῖς μερικούς ἄλλους ἀρνηθίμουλαους πλάγι τους, και ζυπνοῦν ἀμέσως, και ψαλιδίζ' ή γλώσσα τους, και τρέμουν τά νεῦρα τους, και τούς μεθαίει ὁ ἐρεθισμός, και σκοτώνεται ὁ ἀνωφέλητος ὁ καιρός τους.

ΔΡΥΓΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ.

ΤΑ ΘΑΪΜΑΣΙΑ ΣΥΜΒΕΒΗΚΟΤΑ ΕΝΟΣ ΜΑΓΟΥ

Σήμερον, πρό τῶν προθύρων τοῦ εικοστοῦ αἰῶνος, ὀπαρχοῦσιν ἑκατοντάδες χιλιάδων ἄνθρώπων, ὄχι ἀμορφῶτων, οἷτινες περὶ οὐδένος ἀμφιβάλλουσι και πιστεύουσι εἰς τὰ μάλλινα ἀπίθνα πράγματα. Αἱ ἀπόκρισοι ἐπιστήμη, ή μαίρη μαρτεῖα, ἴσως οὐδέποτε ἄλλοτε διέλκωσαν μετὰ τοσαύτης ἐπιστημότητος μεθ' ὅσης ἐπὶ τῶν ἐσχάτων αὐτῶν ἡμερῶν μας. Οἱ θιασῶται τοῦ ὑπερφυσικοῦ, ἀπέναντι τῶν θαυμασιῶν ἀνακαλύψεων τῆς συγχρόνου ἐπιστήμης, ἀποθρασύνονται και αὐτοὶ περιστότερον. Και εἶναι πραγματικῶς μοναδική ή σύγχυσις αὐτῆ τῶν νέων ἰδεῶν ἐπὶ τῶν ἀποκρύφων ἐπιστημῶν, και ή δίνη και σύγκρουσις πνευμάτων ὄχι σπανίως διακεκριμένων και ἐξόχων μάλιστα. Ἄλλὰ πάντοτε τὰ οἰκτρὰ θύματα τῆς ὑπερδιεγέρσεως τῆς νοητικῆς και τῆς αὐθυποβολῆς εἶναι συγχρότερα.

Τόρα, είναι ἀμφίβολον εἰς ποίαν τάξιν πρέπει νὰ καταταχθῇ ὁ βασιλεὺς τῶν νεωτέρων μάγων ὁ Τοτριάδελτά, πρόσωπον ὅσον ἐνδέχεται ἔκτακτον. Παρὰ τὸ καθαρῶς μαγικόν του στάδιον διεκρίθη πολλὰς μέχρι τοῦδε ὡς συγγραφεὺς ὄχι κοινῆς δυνάμεως εἰς τὸν ὅποιον ἡ φιλολογία τῶν ἀποκρύφων ἐπιστημῶν πολλὰ ὀφείλει. Σπάνιως περιπέττειται παραδοξώτεροι, ἢ τρομακτικώτεροι τηλεπάθειαι ἐγένοντο ὑποκείμενον τόσον ἐλκυστικῆς καὶ ὑπερόχου ἀφηγήσεως. Μεγάλῃ ἀγγλικῇ ἐπιθεώρησις δημοσιεύουσα κατ' αὐτὰς εἶδος αὐτοβιογραφίας τοῦ Τοτριάδελτά, δὲν διστάζει νὰ θεωρήσῃ αὐτὸν ἄξιον νὰ καταλάβῃ θέσιν μεταξὺ τοῦ Ὁφμαν καὶ τοῦ Ἐδγαρ Ποέ. Ἀπὸ αὐτὴν τὴν αὐτοβιογραφίαν ἀποσπῶμεν τὴν ἐπομένην διήγησιν, τῆς ὁποίας τὸ ἕτερον πρόσωπον, ὁ Κάρολ, εἶνε ἀδελφικὸς φίλος τοῦ μάγου καὶ συσπουδαστῆς του.

«Μίαν ἡμέραν ὁ Κάρολ μοῦ ἐπρότεινε νὰνταλλάξωμεν τὰ σώματά μας δι' εἰκοσιτέσσαρας ὥρας. Τίποτε τὸ παράδοξον δὲν εὑρίσκα εἰς τὴν πρότασιν του διότι ἐγνώριζα πολλοὺς γερμανοὺς φοιτητὰς οἱ ὅποιοι ἔκαμν τὴν ἰδίαν αὐτὴν ἀνταλλαγὴν, ἀλλ' ἐγνώριζα ἐπίσης ὅτι εἰς μίαν ἐξ αὐτῶν τῶν περιστάσεων, εἰς φοιτητῆς ἠρνήθη ν' ἀναλάβῃ τὴν προτέραν αὐτοῦ μορφήν, μετὰ τὴν παρελευσιν τῆς ταχθείσης προσθεσμίας, καὶ αὐτὸ μ' ἔφερεν εἰς ἀμηχανίαν, διότι καμμία θεραπεία τοῦ πράγματος δὲν ὑπῆρχε. Μολταῦτα, μετὰ πολλοὺς δισταγμούς, ἐν τέλει, παρεδέχθην τὴν πρότασιν τοῦ φίλου μου ἀλλὰ διὰ μερικὰς ὥρας μόνον. Ἐνόουν ὅτι ἡδύνατο νὰ μ' ὠρελήσῃ μίαν ἡμέραν ἢ δοκιμὴ αὐτῆ, τῆς ὁποίας θὰ ἐμάνθανα τὸν τρόπον ὄχι μόνον θεωρητικῶς ἀλλὰ καὶ πρακτικῶς. Ἄλλως τε ἐγνώριζον ὅτι ἂν ἠρνούμην ἢ εὐτυχίᾳ τοῦ Κάρολ θὰ καταστρέφετο διὰ παντός.

Ἐπῆρχε, φυσικῶς, εἰς τὴν ὑπόθεσιν μίαν γυναῖκα. Ἦτο μνηστευμένον πρὸ δύο ἐτῶν μὲ μίαν χαριτωμένην κόρην, ἡ ὁποία τὸν ἠγάπα πράγματι μ' ὄλην τὴν καρδίαν της· ἀλλ' ἐκεῖνος ἐν τούτοις τὴν ἐζήλευεν παραφόρως. Ἡ ζήλοτυπία αὐτῆ ἐπρόβαινε εἰς βαθμὸν τοσοῦτον, ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ φανῇ εὐγενῆς ὀπωσδήποτε πρὸς ἕνα νέον, χωρὶς ὁ Κάρολ νὰ τὴν κατηγορήσῃ ὡς ἐρωτότροπον, ὅπως ἤρκει εἰς φίλος του νὰ δείξῃ τὴν παραιμιωτέραν προσοχὴν πρὸς αὐτὴν διὰ νὰ τὸν κατηγορήσῃ ὅτι ἤθελε νὰ τοῦ κλέψῃ τὴν πολυαγαπημένην του. Καὶ διὰ τὸ κορύφωμα τῆς δυστυχίας ἡ κόρη αὐτῆ πατέρα εἶχε ἰδιοκτήτην μεγάλου ζυθοπωλείου, συγκαζόμενου ὑπὸ φοιτητῶν, τῶν ὁποίων αἱ γενεαὶ διεδέχοντο ἀλλήλας ἀνευ διακοπῆς. Ἐγὼ ὁ ἴδιος, παρ' ὅλας τὰς προσπάθειάς μου, δὲν κατόρθωσα νὰ γλυτώσω ἀπὸ τὰς ὑπονοίας του. Ἦθελε λοιπὸν ὁ Κάρολ, ἢ νὰ καταπεισθῇ περὶ τῆς ἀπιστίας μου, ἢ βεβαιωθῆς ὀριστικῶς νὰ μὴ ἀμφιβάλλῃ ποτέ — μὰ, ποτέ — πλέον περὶ τῆς μνηστῆς του.

Πράγματι λοιπὸν, μίαν πρωίαν θερινὴν, κατορθώ-

σαμεν τέλος τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν σωμάτων μας. Ὅταν ἦλθα εἰς τὸν ἐκυτόν μου εὐρέθην καθισμένος εἰς τὴν ἀντικρυνὴν ἔδραν ἐκείνης ἐπὶ τῆς ὁποίας εἶχον ἀποκοιμηθῆ. Ἐπὶ τινὰς στιγμὰς, ἔμενα κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον χωρὶς νὰ βλέπω, λησμονῶν καὶ αὐτὴν τὴν σύμβασιν τὴν ὁποίαν εἶχα κάμῃ μετὰ τοῦ φίλου μου. Ἐπειτα, ἀποτόμως, μοῦ ἐφάνη νὰ διαφωτίζωνται τὰ πάντα γύρω μου καὶ ἀνέκραξα :

— Αἶ λοιπὸν! πῶς εἶσαι Κάρολ;

— Ὀνομάζομαι Ρῶς, μοῦ ἀπήντησε ὁ Κάρολ εἰσαι σύ!

Φυσικῶς, ἐλησμόνησα ὅτι τὸνομά μου ἔπρεπε νὰ κολουθήσῃ τὸ σῶμα μου. Ἐγαμήλωσα τὰ βλέμματα καὶ παρετήρησα τοὺς τερατώδεις γερμανικοὺς πόδας καὶ τὰς γιγαντιαίας χεῖρας τοῦ Κάρολ. Ἦργισα νὰ αἰσθάνομαι κάποιαν ἀηδίαν ἐναντίον τοῦ ἑαυτοῦ μου, δηλ. περὶ τοῦ νέου ἐσωτερικοῦ ἐγῶ μου. Ὀμίλησα ἐκ νέου: εἶχα φοβεράν λαρυγγώδη προφορὰν γερμανοῦ. Τότε ἠγέρθην καὶ παρετήρησα τὸν ἑαυτόν μου εἰς τὸν καθρέπτην. Ἦμην ὁ Κάρολ. Τὸ πρᾶγμα δὲν ἐπεδέχετο ἀμφιβολίαν καὶ, πλησιέστατα μὲ εἶδον ὀδεύοντα πρὸς τὴν θύραν καὶ λέγοντα: «Καληνύκτα, φίλε, καληνύκτα!» Μοῦ ἐφάνη ὅτι ὑπῆρχε καὶ τι ὡς περιπαιγμὰ εἰς τὴν φωνήν, ἀλλ' ἴσως ἦτο καὶ ἀπλῆ φαντασία μου. Δὲν εἶχον λοιπὸν τίποτε νὰ κάμω μέχρι τῆς ἐπανόδου τοῦ Κάρολ παρὰ νὰ χρησιμοποιήσω ὡσον τὸ δυνατόν καλύτερον τὸν καιρὸν μου.

Ἦθέλησα κατ' ἀρχὰς νὰ ἐξετάσω ἂν ἡ φυσικὴ μεταβολὴ μου εἶχεν ἐπιφέρει εἰς ἐμὲ καὶ ἀνάλογον νοητικὴν μεταβολήν. Οὕτω π. χ. ὁ Κάρολ ἦτο μουσικὸς τέλειος. Ἐκάθησα εἰς τὸ πιάνο καὶ ἐπληξά μετὰ θράσους τὰ ἐλεφάντινα πλήκτρα τοῦ ὄργανου: ἐκείνο ὅμως ἀνέδωσε φοικωδῆ κακοφωνίαν. Ἐπειτα ἠθέλησα νὰ καπνίσω μίαν πίπαν. Ἄλλ' ἐπειδὴ τὰ ἐνδύματά μου τὰ ἐφόρει ὁ Κάρολ, εὔρον ἐπάνω μου μόνον τὴν μεγάλην του γερμανικὴν πίπαν, μὲ τὸν ἐκ πορσελάνης φούρνον της, τὸν ὅποιον ἐγέμισα μὲ Καρὰστερ, καπνὸν χονδροειδῆ τὸν ὅποιον ἐκάπνιζε πάντοτε πρὸς μεγάλην μου ἀηδίαν. Ἐτραβήξῃ μερικὰς ρουφιὰς καὶ περιέργως εὔρον ὅτι τόρα μοῦ ἦτο εὐχάριστος! Λοιπὸν τὰ γούστα μου ἔγιναν γερμανικὰ καθὼς καὶ τὸ σῶμα μου.

Ἐξῆλθον καὶ μετέβην εἰς ἕνα ξενοδοχεῖον διὰ νὰ προγευματίσω. Ὁ ὑπηρέτης μόλις εἶδε νὰ εἰσέρχεται εἰς τυπικὸς γερμανὸς εὐθὺς ἔθεσ' ἐμπρὸς μου τὴν λίστα γερμανικῶν κρεάτων· πάντοτε ἐβδελυσμένην τὴν γερμανικὴν μαγειρικὴν, ἀλλὰ τότε ἀπελάμβανον μὲ ἡδονὴν μεγάλην λουκάνικα, χοιρινὰ καὶ σουκρούταν. Ἐτρωγα ἀρειδῶς, κ' ἔπινα ἐπανωτὰ μεγάλην ποτήρια ζύθου καὶ ἔκαμα καὶ τρομερὴν θραύσιν εἰς τὸ τυρὶ λίμπουργ. Καὶ ὅμως τί ἀηδία μοῦ ἐπράξεναι πάντοτε ὡς ἐκείνην τὴν ἡμέραν!

Ἀφοῦ ἐτελείωσα τὸ πρόγευμά μου, ἐπέστρεψα εἰς τὴν οἰκίαν μου καὶ, ἐνῶ ἐσκάλιζα τὰ θυλάκιά μου

(τὰ θυλάκια τοῦ Κάρολ) διὰ νὰ εὑρῶ σπύρτα, εὕρισκω τὴν φωτογραφίαν τῆς μνηστῆς του. Τὴν παρατήρουν προσεκτικὰ καὶ ἤρχισα νὰ αἰσθάνωμαι δι' αὐτὴν γεννώμενον πάθος. Μετὰ τινὰ λεπτὰ τὴν ἠγάπων ὡς τρελλός καὶ ἠσθάνομην ἐντὸς μου τὴν ἐπιθυμίαν νὰ τὴν κρατήσω δι' ἐμὲ μόνον. Δὲν ἐνθυμούμην πλέον τὸν Κάρολ. Ἐγνώριζα μόνον ὅτι ἠγάπων αὐτὴν τὴν κόρην καὶ εἶχον καὶ τὴν ἀμυδρὰν συναίσθησιν ὅτι καὶ ἐκείνη ἐπίσης μὲ ἠγάπα. Ὁ ἦχος τοῦ ὠρολογίου, τὸ ὅποιον ἐσήμαινε τὰ τέταρτα τῆς ὥρας, μ' ἔκαμιν νὰ συνέλθω. Τότε ἐνεθυμήθην ὅτι ἐντὸς ἐνὸς τετάρτου τῆς ὥρας ἔμελλεν ὁ Κάρολ νὰ ἐπανεέλθῃ.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἶχον δύο διακεκριμένους προσωπικότητας, χωρὶς νὰ λογαριάσω καὶ τὸ σῶμα μου, τὸ ὅποιον τότε εὕρισκετο ἔξω μὲ τὸν Κάρολ. Ὑπῆρχε τὸ πνεῦμα μου, τὸ ἐγὼ μου, τὸ ἀληθινόν μου ἐγὼ, τὸ ὅποιον καμμία οὐδὲ τὴν ἐλάχιστην κλίσιν δὲν ἠσθάνετο διὰ τὴν νέαν. Καὶ μοῦ ἔλεγεν αὐτὸ τὸ ἐγὼ μου ὅτι, τὸ νὰ φεθῶ εἰς τὸ πάθος αὐτὸ ἔστω καὶ ἐλάχιστον θὰ ἦτο προδοσίαν ἐναντίον τοῦ φίλου μου τοῦ ἀδελφοῦ μου: ὅτι καὶ ὅσα ἤδη ἠσθάνομην ἦσαν ὕβρις δι' ἐκείνον. Ἐπινοήθην. Ἐσπευσα νὰ ἐξέλθω εἰς τὸν δρόμον ἔξω.

Δύο δρόμοι ἔφερον εἰς τὴν ἀγαπημένην τοῦ Κάρολ καὶ ἐγνώριζα ποῖαν ἠκολούθει πάντοτε ὁ φίλος καὶ ὅταν ἐπήγαγε καὶ ὅταν ἐγύριζε.

Χωρὶς νὰ ἔχω συνειδήσιν τί ἔκαμνα ἐπῆρα τὸν ἄλλον δρόμον. Ἠρώτων τὸν ἑαυτόν μου τί ἤθελα νὰ κάμω, καὶ ἀνεκάλυφα ὅτι ἐπήγαγα νὰ περάσω ὡς Κάρολ εἰς τὴν μνηστὴν του, μὲ σκοπὸν ὄχι ἀκριβῶς ἀκόμη ὠρισμένον μέσα μου, ἀλλ' ὅστις μὲ ἐγέμιζεν ἤδη μὲ μίαν ἀγρίαν χαρὰν ἣτις ἐγειτόνευε μὲ τρέλλαν.

Τὸ ἐγὼ μου μοῦ ἔλεγε. «Βίσαι ἄθλιος οὐτιδανός, καὶ προδοσίαν μεγαλύτερα δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ὑπάρξῃ, Ἰουδα.» Ἐστάθην καὶ ὠχρίασα ὡς νὰ εἶχεν ὁ ὀφθαλμὸς τῆς ψυχῆς μου κατοπτεῦση αἴφνης τὴν ἠθικὴν ἀβυσσον ἐντὸς τῆς ὁποίας ἔμελλον νὰ κρημνισθῶ. Ἐγύριζα λοιπὸν νὰ ἐπιστρέψω, γνωρίζων ὅτι εἰς αὐτὴν τὴν ὥραν θὰ εἶχεν ἐπιστρέψῃ ὁ Κάρολ καὶ θὰ μέπεριμενε διὰ νὰ πάρῃ ὀπίσω τὸ σῶμα του. Τὸ σῶμα του; Ἀναμφιβόλως, διότι ἡ διάρκειαν τοῦ συμβολαίου μας ἔληγεν ἤδη καὶ ἂν ἐβράδυνον ἐπὶ πλέον θὰ ἦμην κλέπτῃς ὅπως ἦμην καὶ προδότῃς. Ἄλλ' ἡ φυσικὴ ἐπήρεια τοῦ σώματός του ἐξετροχιάζε τὴν διάνοιάν μου. Ἐγύρισα διὰ δευτέραν φορὰν καὶ ἔσπευσα ὄχι πλέον εἰς τὴν οἰκίαν μου ἀλλὰ πρὸς τὸ ζυθοπωλεῖον. Μόνην δικαιολογίαν μου εἶχον ὅτι ἦμην μὲν δεικνομένη ἐτῶν ἀκόμη.

Ὅταν εἰσῆλθον εἰς τὸ ξενοδοχεῖον ἡ Λίζα ἔσπευσε εἰς συνάντησίν μου καὶ ἐγὼ τὴν ὑπεδέχθην μὲ βροχὴν ἐμπαιθῶν φιλημάτων. Μοῦ εἶπε μὲ κάποιαν ἐκπλήξιν. «Τί; ἐπανῆλθες ἤδη Κάρολ;» Ἐπειτα ἐπεράσαμεν εἰς ἓν ἐσωτερικὸν δωμάτιον, ὅπου συνήθως ἐκάθητο μὲ τὸν Κάρολ, καὶ ἐπὶ μίαν ὀλόκληρον ὥραν

ἔρωτολόγησα μαζί της ὅπως θὰ τὸ ἔκαμιν ὁ ἴδιος ὁ μνηστὴς της.

Αἴφνης, ἂ φοβίκα! ἀκούω τὴν φωνὴν μου νὰ ἐρωτᾷ ἐν ὁ Κάρολ ἦτο ἐκεῖ! Παρατηρῶ ἀπὸ μίαν σχισμὴν τῆς θύρας καὶ βλέπω εἰς τὴν μεγάλην σάλαν τοῦ καταστήματος τὸν Κάρολ (μὲ τὸ σῶμα μου) ὅστις ἐφαίνεται τρομερὰ τροχαγμένος καὶ ἀνήσυχος, διότι βεβαίως ἐζήτηε νὰ ἐπνεύρῃ τὴν ἰδίαν του προσωπικότητα, ἐπειδὴ ἐάν μοῦ συνέβαινε τίποτε ἢ ἐάν δὲν ἠδύνατο νὰ μὲ ἐπνεύρῃ, δὲν θὰ ἠδύνατο πλέον νὰ γίνῃ ὅ,τι ἦτο πρὶν νὰ γίνῃ ὁ ἴδιος, καὶ ἡ Λίζα θὰ ἦτο διὰ παντός χαμένη δι' αὐτόν.

Ἐπιθύρῃσα εἰς τὸ αὐτὸ τῆς Λίζας: «Ἐξέλθε, εἰπέ μου ὅτι δὲν μὲ εἶδες καὶ στείλε τον εἰς τὴν οἰκίαν μας.» Ἐτσι κ' ἐγινε καὶ κατ' αὐτὸ τὸ διάστημα κατώρθωσα καὶ ἐγὼ νὰ γίνω κύριος τοῦ ἑαυτοῦ μου ὅταν ἐπανῆλθεν ἡ Λίζα τῆς εἶπον «Πρέπει νὰ πηγαίνω ἀλλὰ πρὶν θέλω νὰ μοῦ ὑποσχεθῆς κάτι τί!» Μοῦ ὑπεσχέθη, καὶ ἐπειδὴ ἐγνώριζα ὅτι ὁ Κάρολ θὰ ἐπανήρχετο τὸ ἴδιον ἐκεῖνο βράδυ, μετὰ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν σωματίων μας τῆς εἶπα: «Θὰ ἐπανεέλθω τὸ βράδυ, ἀλλὰ διὰ λόγους ἰδιαιτέρως φύσεως θέλω νὰ μὴ μοῦ κάμῃς ποτε, οὔτε τώρα οὔτε βραδύτερον τὸν ἐλάχιστον ὑπαινιγμὸν δι' αὐτὴν τὴν ἀπογευματιανὴν μου ἐπίσκεψιν.

Μοῦ τὸ ὠρίσθη καὶ ἀνεχώρησα βεβαίως ὅτι τὸ μυστικὸν θὰ φυλαχθῆ καλῶς. Ἐπέστρεφα βραδέως εἰς τὴν οἰκίαν καὶ εὔρον ἐκεῖ τὸν Κάρολ εἰς μίαν φοικώδη ἀγωνίαν ἐνεκα τῆς παρατεινομένης ἀπουσίας μου. Ἀντηλλαζόμεν ἀμέσως ἐκ νέου τὰ σώματά μας, τοῦθ' ὅπερ εὔρον εὐκολώτερον καὶ πρὸ πάντων ταχύτερον τῆς ἀλλαγῆς αὐτῆς τῶν ἐνδουμάτων. Τὸ ἰδικὸν μου σῶμα μοῦ ἐφαίνεται κάπως παράδοξον ἐπὶ μίαν ἢ δύο ὥρας. Μοῦ ἐφαίνεται πῶς δὲν μοῦ ἐπήγαγε ἐντελῶς καλὰ, ἀλλὰ τόσο μόνον.

Ἠρώτησα τὸν Κάρολ πῶς τὸν ἐδέχθη (μὲ τὸ σῶμα μου) ἡ Λίζα. Μοῦ εἶπεν ὅτι τὴν ἐκάθησε πλησίον του καὶ ὅτι ἐκείνη τότε τὸν ἐπέπληξε πικρῶς διὰ τὴν προδοσίαν του πρὸς τὸν φίλον του καὶ δὲν ἠθέλησε νὰ τὸν ἀκούσῃ περισσότερον Ἐπῆγε πάλιν τὸ βράδυ ἀλλὰ δὲν τοῦ ἔκαμον κανένα λόγον διὰ τὴν ἀπογευματιανὴν του ἐπίσκεψιν.

Ὁ Κάρολ καὶ ἐγὼ δὲν ἐπανελάβαμεν ποτε πλέον αὐτὸ τὸ πείραμα. Μία φορὰ μᾶς ἤρκεσε καὶ τοὺς δύο. Ἐξηκολούθησα ἐπὶ τινὰ χρόνον ἀκόμη νὰ σπουδάζω μόνος μου τὸ φαινόμενον αὐτό. Συχνάκις, περιεπάτου εἰς τὸν δρόμον μὲ φίλους καὶ αἰφνιδίως εἰς τὸ μέσον τῆς μάλλον ἐνδιαφεροῦσης συζητήσεως, καὶ δι' ἀπλῆς μόνον προσπαθείας τῆς θελήσεως, εὐρισκόμην κατακεκλιμένος εἰς τὸ δωμάτιόν μου. Ἡ μυστικασίον τῶν φίλων μου ἦτο ἀπερίγραπτος...»